

Regional utvecklingsförvaltning
Infrastruktur och kommunikationer utvecklingsförvaltning
Ruth Eriksson
Tfn: 063-146561
E-post: ruth.eriksson@regionjh.se

2018- RUN/125/20
Dnr

Allmän trafikplikt, linje 46

Inledning

Region Jämtland Härjedalen är regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) enligt lagen om regional kollektivtrafik (SFS 2010:1065). Myndigheten är den strategiska beslutsnivån för den regionala kollektivtrafiken, och har det politiska och ekonomiska ansvaret för verksamheten och dess utveckling. Det innebär att besluta om trafikförsörjningsprogram, allmän trafikplikt och ta emot anmälan om kommersiell trafik. Region Jämtland Härjedalen äger Länstrafiken i Jämtlands län AB (Länstrafiken) som är den instans som operativt verkställer besluten om allmän trafikplikt i form av att upphandla, ingå avtal, samordna trafik, publicera tidtabeller och hantera biljettintäkter m m för den allmänna kollektivtrafiken i länet.

Fr o m december 2019 ska ett nytt trafikavtal finnas för allmän kollektivtrafik på linje 45 och 46, Inlandstrafiken. För linje 45 Gällivare-Arvidsjaur-Storuman-Östersund kommer beslut om trafikplikt och upphandling att ske genom RKM i Västerbottens län. Region Jämtland Härjedalen, i egenskap av RKM, har att besluta om allmän trafikplikt för linje 46 Mora-Sveg-Östersund.

Med allmän trafikplikt avses

- Ett krav på en trafiktjänst som fastställs av RKM
- Public service obligation, d v s ett offentligt serviceåtagande gentemot invånarna.
- Trafiken skall avse vardagsresande, d v s resor som är en naturlig del av människans dagliga aktiviteter arbete, studier, omsorg och fritidsaktiviteter. Sådant resande kan förekomma under veckans alla dagar.
- Beslut om allmän trafikplikt skall kunna härledas ut det regionala trafikförsörjningsprogrammet.
- Ett trafikföretag skall inte ha något intresse av att bedriva trafiken kommersiellt.

Regional utvecklingsstrategi och trafikförsörjningsprogram

Jämtland/Härjedalen 2030 Innovativt och attraktivt är det övergripande styrdokument för länet, den regionala utvecklingsstrategin. Här anges inriktningen för länets strategiska utveckling. För att nå de önskade tillståndet finns en rad mål, samlade under olika prioriteringar. Kollektivtrafiken är ett medel för att nå de övergripande samhällsmålen för länet.

I prioriteringen ”smart tillväxt – resurssnålare och effektivare” finns bl a målen

- hög energieffektivitet inom kommunikationer
- transporter inom länet ska vara oberoende av fossil energi

I prioriteringen ”hållbar tillväxt – besöksnäring och attraktivitet” finns bl a målet

- fler personer besöker och bosätter sig i länet
- I prioriteringen ”tillväxt för alla – infrastruktur och samhällsservice” finns bl a målet
- förbättrade kommunikationer överbryggas de långa avstånden.

I regionalt trafikförsörjningsprogram 2016-2020 anges hur kollektivtrafiken ska utvecklas. Programmet omfattar endast de första åren på det kommande trafikavtalet, men får utgöra en inriktning. Interregional trafik är av strategisk betydelse för att tillhandahålla en god trafikförsörjning.

Bakgrund

Den allmänna kollektivtrafiken som är aktuell för upphandling är linje 46 Mora-Sveg-Östersund, trafiken bedrivs i dag med buss. Omfattning i innevarande trafikavtal är 608 000 vkm och 9 883 000 kr för 2017. Den statliga medfinansieringen uppgår till 2 460 000 kr/år. Den totala biljettintäkten var 4 400 000 kr 2017.

Trafikutbud och resande

Linje 46 Mora-Sveg-Östersund

Trafiken är planerad för anslutning till tåg i både Mora och Östersund, veckopendling och serviceresor. För daglig skol- och arbetspendling finns passande turer fler turer på andra linjer. Linjen har två dagliga dubbelturer Östersund-Mora, från Östersund kl 7.00 och 12.20 och från Mora kl 8.05 resp 14.05 och en dubbeltur Sveg-Östersund sex dagar i veckan. Svegsturen är anpassad för vistelse i Östersund över dagen, avg M-F Sveg 6.15 (L 7.10) och avg Östersund 17.15. Tre fordon krävs för trafiklösningen. 2017 gjordes 69 800 resor på linjen. I genomsnitt är det 37 resenärer/tur. Resandet är minst på lördagar. På linjen är dryga 50 % interregionala resor enligt Trafikverkets definition, d v s resan är längre än 100 km, passerar en länsgräns eller två kommungränser.

Trafikutbud

Trafikutbudet, med få och långa turer är anpassat för tåganslutningsresor, serviceresor och veckopendling. Det är också den trafik som staten har ett ansvar för att medfinansiera. På delsträckor förekommer arbets- och skolpendling, för det behovet finns regionala linjer med tätare turutbud.

Möjligheten att förändra i trafikutbudet är mycket begränsat om inte antalet fordon eller trafikproduktion ska utökas. Förslaget är att trafikutbudet behålls oförändrat. Restiderna kommer att förkortas i och med att linjen inte längre har godsuppdrag.

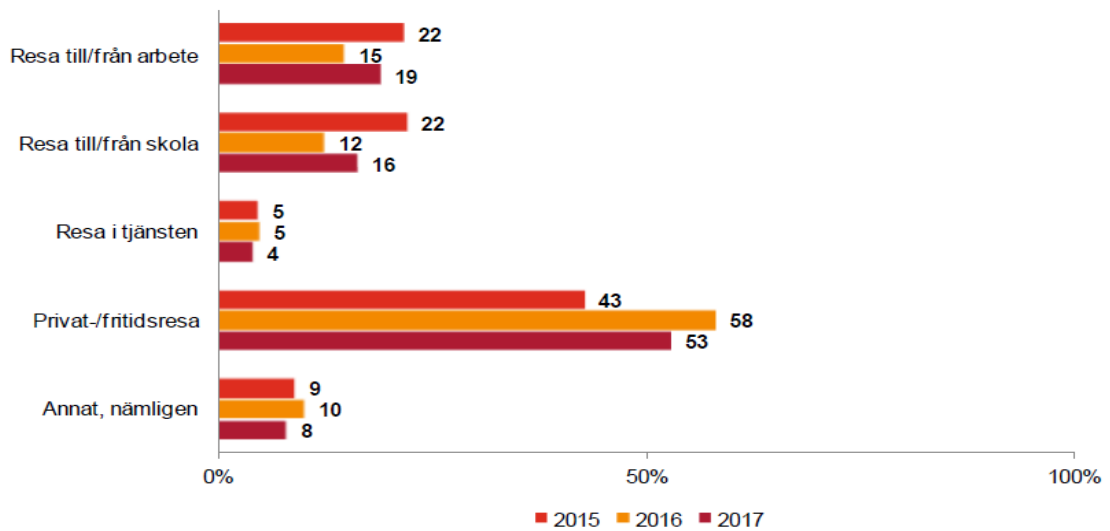
Kundenkäter

Sedan persontrafik på Inlandsbanan lades ner i början på 1990-talet har statlig medfinansiering utgått för att interregional trafik ska upprätthållas. I medfinansieringsavtalet med trafikverket ingår att uppföljning av trafiken ska göras regelbundet. Resultaten redovisas i form av Nöjd-kund-index. Nedan redovisas resultat ur 2017 års undersökning.

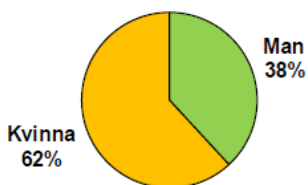
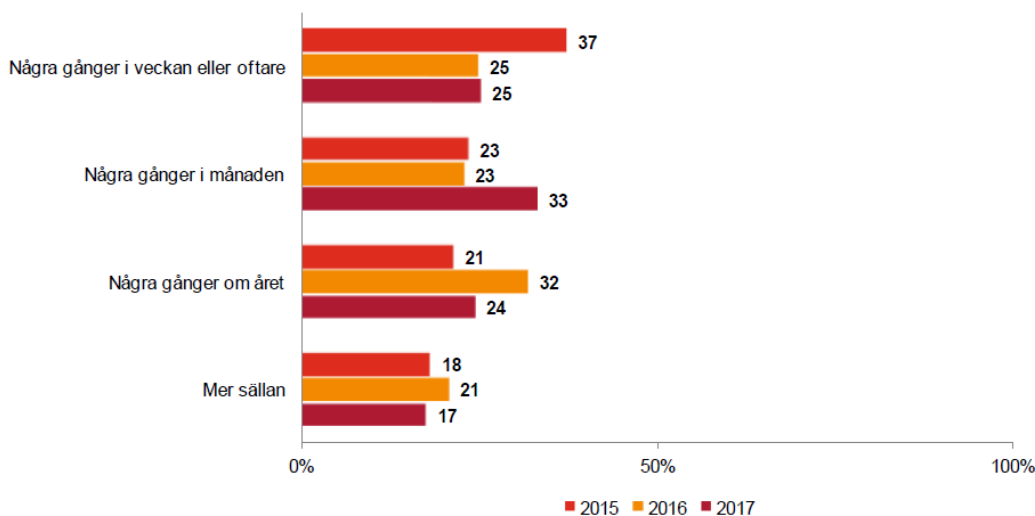
Sammanfattning - Prioriteringslista

		Viktighet	Nuvarande betyg (index)	Åtgärds-poäng
Åtgärda	Bekväma sittplatser	0,63	78	13,7
	Prisvärd biljett	0,44	71	12,9
	Välstädat	0,56	82	9,9
Bevaka	Behaglig temperatur	0,42	77	9,8
	Tidhållningen	0,52	82	9,6
	Tydlig information från personalen	0,49	83	8,5
	Tydlig information på skyltningen ombord	0,47	83	8,1
	Serviceinriktad personal	0,58	86	7,8
Bevara	Tryggt och säkert att resa	0,53	88	6,5
	Enkelt att resa med bagage	0,37	85	5,4
	Enkelt att stiga ombord	0,24	90	2,4

Huvudsakligt ärende med resan

Hur ofta reser du med trafiken

Av resenärerna var 18 % upp till 24 år, 47 % 25-64 år och 35 % 65 år och äldre.

Enkäten avser både linje 45 och 46. Trafikutbudet har varit stabilt under många år. I den sammanfattade prioriteringslistan får bekväma sittplatser, prisvärdhet och välstädat hög åtgärdsponng. De nuvarande fordonen har varit i trafik sedan december 2011 och byts ut när ett nytt avtal börja gälla.

Trafiksamråd

Trafiksamråd har genomförts med Dalatrafik/Landstinget i Dalarna som är RKM. Region Jämtland Härjedalen har hela ansvaret för linjen, och får del av statlig medfinansiering. Biljettsamarbete sker med Dalarna. Dalarna har inga synpunkter på trafikutbudet, utan konstaterar att trafiken fyller en viktig interregional funktion.

Tåg-Buss

Frågan om trafiken på linje 46 Mora-Sveg-Östersund ska bedrivas med buss eller tåg har diskuterats, delvis p g a Inlandsbanans uttalade ambition att trafiken ska flyttas över till tåg. 2017-10-1 § 146 begärde Regionala utvecklingsnämnden att Trafikverket utreder fråga om buss eller tågtrafik på linje 46. Trafikverkets utredning ”Tågtrafik Mora-Östersund” publicerades 2018-02-09, RUN/507/2017.

Trafikverket konstaterar att tågtrafik skulle ge en högre kostnad än busstrafik och vidare att tillgänglighetsförbättringarna är relativt små. Restiden är kortare med tåg men bussgods upphör och det innebär att restiderna med buss också kommer att bli kortare. Trafikverkets bedömning är att en upphandling av tågtrafik tar mycket längre tid än den tid som står till

buds. Trafikverket menar att en eventuell tågtrafik måste utredas grundligare och att frågan om tillgänglighetsvinsterna blir sådana att de kan motivera en större statlig medfinansiering kan utredas först då.

Inlandsbanan är inte elektrifierad. Fordonen drivs med diesel, alternativt HVO. D v s samma bränslen som bussar. Bränsleförbrukningen är dock betydligt större för tåg än för buss. Kapaciteten med buss är tillräcklig.

Övrigt

Trafikverket medfinansierar Inlandstrafiken linje 45 och 46 p g a att ingen kommersiell aktör vill etablera interregional trafik i området i den omfattning som bedöms nödvändig för en fungerande trafikförsörjning.

Trafiken ska handlas upp med trafikstart december 2019, med ett 8-årigt avtal under förutsättning att statlig medfinansiering fortsätter att utgå.

Beslut om trafikplikt

Kollektivtrafik är en faktor som påverkar människors val av arbete, boende, utbildning och fritid. Det är därmed av betydelse för den regionala utvecklingen och angeläget att den präglas av långsiktighet och stabilitet.

Förslag till beslut

- Allmän trafikplikt ska gälla för linje 46 Östersund-Sveg-Mora,
- Trafikutbudet ska omfatta två dagliga dubbelturer Östersund-Mora och en dubbeltur Sveg-Östersund sex dagar i veckan.
- Trafiken ska bedrivas med buss på hela sträckan
- Länstrafiken i Jämtlands län AB ges i uppdrag att genomföra upphandlingen och teckna avtal.
- Beslutet om allmän trafikplikt innefattar möjlighet att vid behov löpande kunna göra anpassningar i utbudet.

BILAGA 1

Giltig 2017-12-10–2018-04-22 Uppdaterad 2017-10-18 16:00:17

46		Mora - Sveg - Östersund								
Linjenummer	46	46	46	46	46	46	46	46	46	46
Dagar	M-F	M-F	M-F	L	L	L	SoH	SoH	SoH	SoH
Anmärkning	§	§	§	§	§	§	§	§ M	§	g
Mora resecentrum avg		08.05	14.05		08.05	14.05	08.05	14.05	16.05	
Orsa		08.20	14.20		08.20	14.20	08.20	14.20	16.20	
Noppikoski		X	X		X	X	X	X	X	
Tandsjöborg		X	X		X	X	X	X	X	
Sveg jvst ank		10.10	16.10		10.10	16.10	10.10	16.10	18.10	
Sveg jvst avg	06.15	10.25	16.25	07.10	10.25	16.20	10.25	16.20	18.20	
Älvros	06.30	10.40	16.40	07.23	10.40	16.33	10.40	16.33	18.33	
Ytterhogdal	06.55	11.05	17.05	07.45	11.05	16.55	11.05	16.55	18.55	
Overhogdal	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Rätan	07.30	11.40	17.40	08.20	11.40	17.30	11.40	17.30	19.30	
Åsarna	08.00	12.00	18.00	08.40	12.00	17.50	12.00	17.50	19.50	
Siris	A	-	-	-	-	-	-	-	-	
Svenstavik bstn	08.20	12.20	18.20	08.55	12.20	18.10	12.20	18.10	20.10	
Näcksta vsk	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Grönviken OKQB	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Brunflo jvst	08.55	12.55	18.55	09.30	12.55	18.45	12.55	18.45	20.45	
Östersund jvst	A	X	X	X	X	X	X	X	X	
Östersund bstn	09.20	13.20	19.20	09.55	13.20	19.10	13.20	19.10	21.10	
Östersunds Sjukhus ank	09.25									
Tumnummer	1	3	5	53	51	55	71	75	73	
		§	§	§	§	§	§	§	§	

Anmärkning:

§ Buss med lågt insteg/hiss och rullstolsplats.

g Turen inställd 24/12 2017.

A Angöres endast vid behov för avstigande.

M Turen utföres 24/12 2017.

Entreprenör:

CB = Centrala Buss, tel 063-108420

Giltig 2017-12-10–2018-04-22 Uppdaterad 2017-10-18 16:00:17

46

Östersund - Sveg - Mora

Linjenummer	46	46	46	46	46	46	46	46
Dagar	M-F	M-F	M-F	L	L	SoH	SoH	SoH
Anmärkning	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ	Ⓜ C
Östersunds Sjukhus avg		12.05						
Östersund bstn	07.00	12.20	17.15	07.00	12.20	07.00	12.20	17.15
Östersund jvst	X	X	X	X	X	X	X	X
Brunflo jvst	07.20	12.40	17.35	07.20	12.40	07.20	12.40	17.35
Grönviken OKQB	X	X	X	X	X	X	X	X
Näcksta vsk	X	X	X	X	X	X	X	X
Svenstavik bstn	08.00	13.20	18.10	08.00	13.20	08.00	13.20	18.10
Åsama	08.15	13.40	18.25	08.15	13.40	08.15	13.40	18.25
Rätan	08.35	14.00	18.45	08.35	14.00	08.35	14.00	18.45
Överhogdal	X	X	X	X	X	X	X	X
Ytterhogdal	09.05	14.35	19.15	09.05	14.35	09.05	14.35	19.15
Älvros	09.20	14.55	19.35	09.20	14.55	09.20	14.55	19.35
Sveg jvst ank	09.40	15.20	20.00	09.40	15.20	09.40	15.20	20.00
Sveg jvst avg	10.05	15.40		10.05	15.40	10.05	15.40	
Tandsjöborg	X	X		X	X	X	X	
Noppikoski	X	X		X	X	X	X	
Orsa	11.45	17.20		11.45	17.20	11.45	17.20	
Mora resecentrum ank	12.05	17.40		12.05	17.40	12.05	17.40	
Turummer	2	4	6	50	52	70	72	74
	<i>Busstgods</i>	<i>Busstgods</i>	<i>Busstgods</i>					

Anmärkning:

- Ⓜ Buss med lågt insteg/hiss och rullstolsplats.
- q Turen inställd 24/12 2017.
- A Angöres endast vid behov för avstygande.
- C Turen inställd 24-25/12, 31/12 2017, 6/1, 1/4 2018.
- M Turen utföres 24/12 2017.

Entreprenör:

CB = Centrala Buss, tel 063-108420